

Weginspecteurs ruimen een wegafzetting op

7 Organisatieontwikkeling

Rijkswaterstaat wil steeds beter inspelen op de maatschappelijke vraagstukken van deze tijd. Met de organisatiestrategie Koers 2020 werken onze 9.000 medewerkers klantvriendelijk en vakkundig aan een leefbaar, veilig en bereikbaar Nederland. Om dat ook in 2030 zo te houden, investeert Rijkswaterstaat nu al in meer innovatie en betere samenwerking.

De samenleving verandert ingrijpend en steeds sneller. Veel ontwikkelingen raken direct aan het werk, de taken en het bestaansrecht van Rijkswaterstaat. Te denken valt aan de klimaatverandering, de energietransitie, nieuwe technologie, het belang van data, de krapte op de arbeidsmarkt, de toenemende mobiliteit en de participerende omgeving. Bovendien nadert een groot deel van de infrastructuur in ons land het einde van zijn technische levensduur.

Uitdaging

De uitdaging waarvoor Rijkswaterstaat in 2030 en de decennia daarna staat, is groot, ingewikkeld en arbeidsintensief. We willen

onze taken ook dan goed kunnen uitvoeren. En daar bereiden we ons nu al op voor. Rijkswaterstaat heeft zogenoemde focuspunten benoemd – 5 thema's waarin we onze diensten en producten gericht moeten ontwikkelen en innoveren. Deze thema's zijn: verjongen, vernieuwen, verduurzamen; smart mobility; duurzame leefomgeving; informatievoorziening en data, en de Omgevingswet.

Balans

Het zesde focuspunt is samenwerking. Om de 5 hierboven genoemde thema's goed aan te kunnen pakken, is samenwerking immers noodzakelijk. Zowel binnen Rijkswaterstaat

als met maatschappelijke partners, bedrijven en kennisinstellingen. Tegelijkertijd moeten we ervoor blijven zorgen dat de kwaliteit van ons dagelijkse werk op topniveau blijft. In dat alles de juiste balans vinden én resultaten boeken: dat is waar Rijkswaterstaat de komende jaren voor staat in zijn organisatieontwikkelingsproces.

Oriënteren en innoveren

Het goed uitvoeren van onze productieopdracht in en na 2030 vraagt om nieuwe diensten, producten en werkwijzen. Daarom gaat Rijkswaterstaat organisatiebreed sturen op innovatie: het werken aan nieuwe diensten en producten voor de samenleving.

Kijken we naar ons werk aan de focuspunten, dan was 2018 een oriëntatiejaar. Voor elk focuspunt is in 2018 een planning gemaakt en een bestuurslid als actiehouders aangewezen. Een kleine groep medewerkers is vrijgemaakt om de nieuwe producten en diensten te ontwikkelen en te testen in pilots. 2019 wordt het eerste ontwikkelingsjaar. Vanaf 2020 worden de eerste innovaties uitgerold binnen de organisatie.

Onze focuspunten

Verjongen, vernieuwen, verduurzamen

Nederland staat de komende decennia voor de grootste vervanging- en renovatieopgave van onze infrastructuur ooit. Het veilig, beschikbaar en betrouwbaar houden van onze wegen, bruggen, tunnels en viaducten heeft de komende jaren dan ook een hoge prioriteit. Een goede planning en programmering van deze opgave is cruciaal om hinder en storingen te voorkomen en te beperken. Tegelijkertijd maken we de infrastructuur duurzaam en klaar voor slimme mobiliteit en slim verkeersmanagement. Om dit goed te doen, willen we innovatiekansen en standaardiseringsmogelijkheden optimaal benutten. Ook moeten we ervoor zorgen dat we tijdig voldoende hoogwaardige menskracht, kennis en expertise beschikbaar hebben om de klus te klaren.

Duurzame leefomgeving

Werken aan duurzaamheid en omgevingskwaliteit raakt aan alle diensten en producten van Rijkswaterstaat. Met het programma Duurzame Leefomgeving willen we duurzaam werken dan ook goed inbedden in al onze

Rijkswaterstaat gaat organisatiebreed sturen op innovatie

We blijven investeren in samenwerking met de markt, met bestuurlijke partners en allianties

organisatieonderdelen en werkprocessen. Rijkswaterstaat wil zich niet alleen ontwikkelen als duurzame uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, maar ook voor andere rijksdiensten. Bij aanbestedingen sturen we op CO₂-reductie en in de uitvoering gaan we zo veel mogelijk materialen hergebruiken. Ook gaan we duurzame energie opwekken op ons beheergebied en met onze infrastructuur. Onze ambitie: Rijkswaterstaat is in 2030 energieneutraal.

Smart mobility

Rijkswaterstaat wil de kansen van slimme mobiliteit optimaal benutten om het verkeersmanagement te verbeteren, het wegbeheer efficiënter te maken en de weggebruiker te bedienen. De komende jaren werken we daarom onder meer aan de voorbereiding en uitvoering van een goed doordacht plan voor slim verkeersmanagement en het smart-mobility-proof maken van onze wegkantssystemen. We weten dat smart mobility binnen 15 jaar een enorme impact zal hebben op de samenleving, op onze netwerken en op ons werk. De zelfrijdende auto bestaat immers al! Tijd dus om onze koers op dit gebied nader te bepalen en de taken goed te verdelen.

Data en informatievoorziening

Rijkswaterstaat wil digitale informatievoorziening, data en innovatieve technologie optimaal benutten. Zo kunnen we beter inspelen op de wensen van onze gebruikers. Bijvoorbeeld met actuele reisinformatie op maat. Ook kunnen we onze rol van infra-beheerder en verkeersmanager efficiënter uitvoeren. En kwetsbare bruggen, tunnels, waterkeringen en verkeerssystemen automatiseren en goed beveiligen tegen technisch falen en hackers.

Veranderopgave Omgevingswet

In 2021 treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking. Met deze wet willen overheden efficiënter, actiever en klantgerichter samenwerken aan een duurzame leefomgeving. Hierdoor zullen zo'n 4.000 Rijkswaterstaters de komende jaren op een andere manier gaan werken. Daarom willen we snel een helder beeld hebben van wat dit betekent voor onze organisatie. Duidelijk is al wel dat we de

burger en onze collega-overheden in de regio steeds beter bij ons werk moeten betrekken. Dat doen we dan ook al, zowel in de voorbereidingsfase als in de uitvoeringsfase van projecten.

Samenwerking

Rijkswaterstaat kan zijn maatschappelijke taken niet alleen uitvoeren. Samenwerking is onmisbaar. Daarom blijven we investeren in onze samenwerking met de markt, met bestuurlijke partners en allianties. Om te komen tot een betere relatie met de markt nam Rijkswaterstaat in 2018 zijn contractvorming onder de loep. Doel is te komen tot afspraken en contracten met de markt die fair zijn, die innovatie en efficiency stimuleren en die de faalkosten verminderen. Ook met gemeenten, provincies en burgers zullen we – in de geest van de Omgevingswet – veel intensiever gaan optrekken.

Onze medewerkers

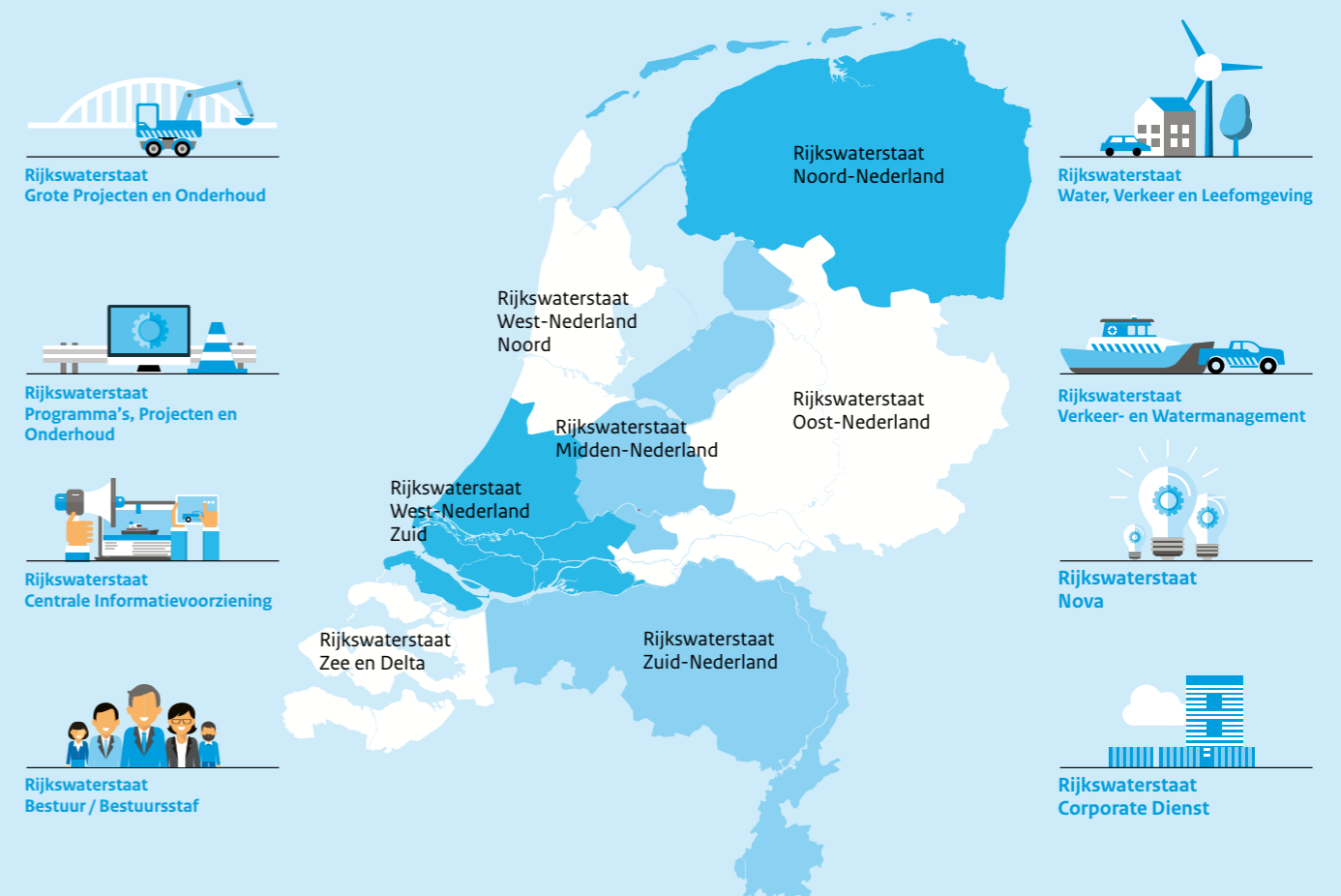
Interne samenwerking

De interne samenwerking van de verschillende Rijkswaterstaatonderdelen staat hoog op onze strategische agenda. We staan intern feitelijk voor 2 opgaven: het dagelijkse operationele werk draaiend houden, daarin noodzakelijke verbeteringen doorvoeren en parallel daaraan essentiële innovaties tot stand brengen. Het management heeft een sleutelrol in het organisatieveranderingsproces. In 2018 is een verbetertraject ingezet om de focus van ons management op de buitenwereld te versterken, de onderlinge samenwerking te verbeteren en te komen tot een betere sturing binnen onze organisatie.

Nieuwe werkcultuur

Onze medewerkers zijn trots dat ze voor Rijkswaterstaat werken. Wel ervaren ze een hoge werkdruk en een ingewikkelde sturing, zo blijkt uit een medewerkerstevredenheidsonderzoek dat Rijkswaterstaat in 2018 heeft uitgevoerd. Om rust in de organisatie te brengen, sleutelen we de komende jaren zo min mogelijk aan de organisatiestructuur. Nieuw leiderschap van het management moet leiden tot nog betere interne samenwerking en aan een cultuur met interne eenheid en verbondenheid. Een simpelere

Rijkswaterstaat-organisatieonderdelen

sturing moet de medewerkers ook in staat stellen hun talenten, vakmanschap en aandacht optimaal te richten op hun diensten en producten voor de samenleving. Daarom wordt overbodige interne regelgeving teruggedrongen. Onze medewerkers moeten zich meer eigenaar gaan voelen van hun eigen werk en de vrijheid ervaren om hun werk zelf vorm te geven. Daarmee wil Rijkswaterstaat ook een aantrekkelijke werkgever blijven.

Capaciteitsmanagement

Goede vakmensen met de juiste kennis en expertise worden steeds schaarser op de arbeidsmarkt. Zorgen voor de juiste kennis op de juiste plek in de organisatie wordt voor Rijkswaterstaat een steeds belangrijker opgave. Binnen 10 jaar zal 40 procent van de huidige medewerkers zijn vertrokken, terwijl de arbeidsmarkt steeds krappere wordt. Daarom wil Rijkswaterstaat op de arbeids-

markt zichtbaar blijven als een aantrekkelijke werkgever. In 2018 hebben we met een campagne actief personeel geworven voor onze onderhoudsopgave. De komende jaren zullen immers alleen maar meer mensen nodig zijn vanwege de uitbreiding van onze activiteiten, de toename van onze productie en de pensionering van collega's.

De investeringen in imago en employer branding werpen hun vruchten af. In de ranglijst van favoriete werkgevers in Nederland stond Rijkswaterstaat in 2018 op de elfde plek. In de categorie non-profit eindigden we zelfs op de tweede plaats. Het lukt ons dus nog steeds om in een krappe arbeidsmarkt de juiste kandidaten enthousiast te maken voor onze organisatie.

Zorgen voor de juiste kennis op de juiste plek